

Benčić: HDZ pogodio stvaranju porezne oaze u nekretninskom i turističkom sektoru

Treća dob (/kategorija/trec-a-dob/232/)

Lexus NX PLUG-IN

Lexus

Rezerv

Problemi udomitelja starih i nemoćnih: Manjak radne snage i rast ulaznih troškova, a najveći ilegalni rad - kako im stati na kraj ?

Goran Gazdek 27.10.2024.

(/ieNews/slike/n_38563.jpg)

larmantne brojke starenja stanovništva otvara čitav niz teško rješivih problema i zabrinutosti za tu životnu (

A *ponosnih godina* i što čeka nas kad se jednog dana više nećemo moći brinuti sami o sebi. Kakvi su nam domovi za stare i nemoćne, što nude da bi dani bili ispunjeni, ima li ih dovoljno za sve koji takvu uslugu traže te koliko košta smještaj i možemo li si to priuštiti? Ovo je serijal o udomljavanju starih i nemoćnih.

<<< Udomljavanje starijih i nemoćnih – je li to mirna luka za ‘treću dob’?

(/udomljavanje-starijih-i-nemocnih-je-li-to-mirna-luka-za-trecu-dob/38177/)>>> Starost – zašto na nju nikad nismo dovoljno spremni?

(/starost-zasto-na-nju-nikad-nismo-dovoljno-spremni/38553/)<<< Ponekad je ‘strašno’ prihvatiti ideju trajnog preseljenja

(/udomljavanje-starih-i-nemocnih-ponekad-je-strasno-prihvatiti-ideju-trajnog-preseljenja/38557/)>>> Pronaći smještaj – poput zgotitka na lutriji

(/udomljavanje-starih-i-nemocnih-pronaci-smjestaj-poput-zgotitka-na-lutriji/38559/) (/svjedocanstva-o-tretmanu-sticenika-u-nekim-domovima-su-ponekad-stravicna-zastrasujuca-jeziva-i-morbidna-a-u-svakom-slucaju-potresna/38560/)

Iznimno zabrinjava rad ilegalnih pružatelja usluge smještaja starih i nemoćnih čiji rad najčešće prijavljuju treće osobe, ustvrdio je Ured pučke pravobraniteljice koji jednom godišnje Hrvatskom saboru podnosi izvješće o stanju ljudskih prava i jednakosti, između ostalog, i kakvo je stanje u hrvatskim domovima za starije i nemoćne. Povodom anonimne prijave da su u korisnici u jednom objektu u Splitsko-dalmatinskoj županiji zatvoreni od 0-24, da nema ni medicinske sestre ni njegovateljice te da pet dana jedu istu hranu, pučka pravobraniteljica **Tena Šimonović Einwalter** zatražila je provođenje inspekcijskog nadzora. Utvrđeno je da se usluga pruža bez licence, i to za 13 starijih i nemoćnih osoba, a na svojim moderno dizajniranim internetskim stranicama reklamira kao „dom za starije i nemoćne s predivnim pogledom na more“,

Ni pooštrene prekršajne kazne za pružatelje usluge smještaja novim Zakonom o socijalnoj skrbi, ne mogu odvratiti prekršitelje, a za mnoge optužne prijedloge nastupi zastara prekršajnog progona. Mnogi korisnici koji su smješteni kod pružatelja koji nema licencu ili kojem je zabranjen rad ili članovi njihovih obitelji nemaju nikakva saznanja, niti znaju gdje bi i kako provjerili radi li se o ilegalnom pružatelju usluge smještaja.

Mnogi se, naime, u potrazi za smještajem vode usmenom preporukom te informacijama objavljenim na internetskim

stranicama domova koji ne prolaze nikakvu provjeru. Pučka je pravobraniteljica u svojem izvješću za 2023. godinu Ministarstvu uputila preporuku da objavi i redovito ažurira lakodostupne informacije o domovima koji imaju potrebnu licencu, uz osiguravanje da na listi nema onih kojima je izrečena mjera zabrane rada. Istu je preporuku koju ponovila i u prošlogodišnjem izvještaju.

Evo što je još uočila pučka pravobraniteljica, a odnosi se na problem nedostatka radne snage, rastu cijena smještaja i preporuke Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, a donosimo i poglavlje o radu inspekcijskih službi.

MANJAK RADNE SNAGE

U većini decentraliziranih domova za starije i nemoćne osobe prisutan je manjak medicinskih sestara. Na raspisane oglase javlja mali broj kandidata zbog niskih plaća i zahtjevnih uvjeta rada, a svemu dodatno pridonosi i činjenica da je medicinsko osoblje u sustavu socijalne skrbi slabije plaćeno nego u sustavu zdravstva.

U domovima je teško pronaći njegovateljice i kuhare, koji na obali mogu više zaraditi u restoranima. S obzirom na alarmantni manjak kadra, osnivači bi trebali aktivno poduzimati mjere radi privlačenja i zadržavanja djelatnika bez kojih domovi za starije i nemoćne ne mogu funkcionirati.

S obzirom na velik broj stranih radnika u drugim djelatnostima, za očekivat je i njihovo zapošljavanje u dugotrajnoj skrbi o čemu već govore prvi primjeri domova koji ih zapošljavanju, poput Doma za starije osobe Peščenica ili Doma za starije i nemoćne osobe Vis. Izazov je svakako dugotrajan proces priznavanja kvalifikacija, ali i nepoznavanje jezika što potvrđuje **Saša Počić** iz virovitičkog Obiteljskog doma Marija. "Veliki je problem naći osoblje, ali nismo zainteresirani za uvoznu radnu snagu što zbog toga što slabo ili nikako ne govore hrvatski što zbog velikih kulturoloških razlika. Ipak je ovo specifična djelatnost, a rad sa starim i nemoćnim ljudima je vrlo osjetljiv. Osim toga naše osoblje, u želji da pružimo što kvalitetniju uslugu, stalno polazi dodatne tečajeve i edukacije što oni koji slabo ili nikako ne govore naš jezik sasvim sigurno može predstavljati teškoću", kaže Počić.

Do velike dodatne potrebe za kvalificiranim kadrom svakako će doći i nakon što se izgradi planiranih osamnaest centara za starije osobe, a koji će, uz niz izvaninstitucionalnih usluga poput dostave obroka, pomoći u kući i organiziranih dnevnih aktivnosti, osigurati smještaj za korisnike kojima je potrebna dugotrajna skrb, i to u obliku

integrirane socijalne i zdravstvene skrbi na primarnoj razini.

RAST CIJENA

Cijene smještaja u domovima za starije i nemoćne uglavnom su rasle, pri čemu se kao opravdanje za poskupljenje navodi rast ulaznih troškova, prije svega energenata i namirnica. Iako cijene smještaja u privatnim domovima za starije i nemoćne osobe uglavnom nisu objavljene na internetskim stranicama domova, iz pritužbi je vidljivo da se radi o cijenama od tisuću eura više mjesečno po korisniku, što većina umirovljenika iz svojih mirovina ne može platiti. Umirovljenici sa niskim primanjima takav će smještaj morati financirati ili iz vlastite imovine ili uz pomoć djece, a korisnicima privatnih domova na svojem području smještaj sufinanciraju i neke županije, primjerice. Karlovačka.

PREPORUKE RESORNOM MINISTARSTVU

Preporuke Ministarstvu rada, mirovinskog sustava obitelji i socijalne politike, da osmisli dugoročnu politiku zapošljavanja kvalificiranog kadra u domove za starije i nemoćne, da objavi i redovito ažurira lako dostupne informacije o domovima koji imaju potrebnu licencu, uz osiguravanje da na listi nema onih kojima je izrečena mjera zabrane rada, da podzakonskim aktom detaljnije regulira način obavljanja kontrola koje jedinice regionalne samouprave provode nad pružateljima socijalnih usluga, a Akademiji za socijalni rad, da educira službenike jedinica regionalne samouprave koji provode kontrolu o ispunjavanju mjerila za pružatelje socijalnih usluga.

KAKO RADE INSPEKCIJE?

Inspekcijski nadzor nad domovima socijalne skrbi provodi se kao redovni (u skladu sa godišnjim planom nadzora), izvanredni (povodom prijave) i kontrolni (radi kontrole izvršenja mjera naređenih rješenjem inspektora). Svrha i cilj je utvrditi primjenjuju li se zakonske odredbe i propisi. Poslove inspekcijskog nadzora provode inspektori i viši inspektori socijalne skrbi, zaposlenici Ministarstva, a mogu provoditi i strukovne komore na temelju posebnih propisa (komora medicinskih sestara, komora fizioterapeuta, komora socijalnih radnika). Inspektori su dužni izvijestiti podnositelja prigovora (osim ako je anonimna) o utvrđenom činjeničnom stanju i nepravilnostima te o mjerama koje su poduzeli.

Inspektor je dužan zabraniti rad domu ako više ne ispunjava propisane uvjete za obavljanje djelatnosti, ne postupi po prethodnom rješenju kojim je naložio određene mjere i ako dom načinom pružanja usluga ugrožava zdravlje i sigurnost korisnika.

Ako se utvrde manje nepravilnosti koje ne utječu bitno na pružanje usluge izdat će se usmeno upozorenje s rokom otklanjanja, a u slučaju kada postoji neposredna opasnost za život ili zdravlje korisnika, kao i u slučaju kada postoji opasnost od uništenja ili prikrivanja dokaza, inspektor će donijeti usmeno rješenje i odmah narediti njegovo izvršenje.

*** Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti.**